

Силабус навчальної дисципліни
«Експлуатація, обслуговування та якість машин»

Спеціальність	133 Галузеве машинобудування
Освітня програма	Галузеве машинобудування
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	3 курс, 6 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 28 год.
	Лабораторні заняття - 20 год.
	Самостійна робота - 72 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Галузевого машинобудування та мехатроніки, аудиторія 102Л, https://nuppp.edu.ua/page/kafedra-budivelnikh-mashin-ta-obladnannya.html
Викладач (-і)	Рогозін Іван Анатолійович, к.т.н.
Контактна інформація викладача (-ів)	itm.irohozin@nuppp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 102Л відповідно до графіку

Мета навчальної дисципліни – засвоєння методів і засобів оцінки, підтримки та відновлення технічного стану машин та обладнання будівельних, дорожніх та інших організацій, а також планування та технології проведення технічних обслуговувань і поточних ремонтів машин.

Результати вивчення навчальної дисципліни:

РН5) Аналізувати інженерні об'єкти, процеси та методи.

РН9) Обирати і застосовувати потрібне обладнання, інструменти та методи.

РН12) Застосовувати засоби технічного контролю для оцінювання параметрів об'єктів і процесів у галузевому машинобудуванні.

Передумови для навчання

Дисципліна «Експлуатація, обслуговування та якість машин» ґрунтується на знаннях, набутих студентами в результаті вивчення: Безпека людини; Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство; Теорія механізмів і машин; Деталі машин; Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання; Гідравліка, гідро- та пневмопривод; Будівельна техніка; Організація, планування і основи менеджменту; Підйомно-транспортні машини та складське обладнання.

Індивідуальне завдання | Не передбачено

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Виробнича експлуатація машин.

Тема 1. Поняття «експлуатація машин» і її категорії. Продуктивність машин.

Тема 2. Поняття про експлуатаційну надійність і довговічність машин. Знос і зношування деталей машин.

Тема 3. Вплив режиму роботи і умов експлуатації на працездатність і довговічність двигунів внутрішнього згорання, елементів трансмісії, ходової частини.

Тема 4. Вплив режиму роботи і умов експлуатації на працездатність і довговічність акумуляторних батарей, гідравлічної системи, головних деталей машин та обладнання.

Тема 5. Головні положення планово-попереджувальної системи технічних обслуговувань і ремонтів машин.

Тема 6. Розрахунок річної програми, складу і кількості працюючих експлуатаційних

підприємств.

Тема 7. Розрахунок кількості постів і робочих місць. Визначення кількості та номенклатури устаткування. Розрахунок площ виробничих приміщень і стоянок машин.

Тема 8. Організація робіт з технічного обслуговування і ремонту машин.

Тема 9. Прийняття-передача, транспортування, обкатка машин і введення їх в експлуатацію.

Змістовий модуль 2. Технічна експлуатація машин.

Тема 10. Класифікація основних методів і засобів діагностування.

Тема 11. Діагностування і технічне обслуговування циліндро-поршневої групи, газорозподільчого механізму, кривошипно-шатунного механізму.

Тема 12. Діагностування і технічне обслуговування паливної системи, системи змащування, системи охолодження двигуна.

Тема 13. Діагностування і технічне обслуговування гідравлічної системи, пневматичної системи, та фрикційних муфт зчеплення.

Тема 14. Діагностування і технічне обслуговування коробок передач, зубчастих передач, ланцюгових і пасових передач.

Тема 15. Діагностування і технічне обслуговування підшипників, рульового керування, гальм, пневмоколісного і гусеничного ходу.

Тема 16. Загальні відомості про нафтопродукти. Основні властивості бензинів.

Тема 17. Основні властивості дизельних палив. Основні властивості моторних олів.

Тема 18. Область використання і види трансмісійних мастил. Різновиди технічних рідин і області їх застосування.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1496>

Рекомендовані джерела

1. Клімов С. В. Експлуатація і обслуговування машин: навч. посібник. – Рівне: НУВГП, 2010. – 218 с.

2. Теорія експлуатації машин та проектування технічних систем: навчальний посібник / О.В. Козаченко, О.М. Шкрегаль, С.П. Сорокін та ін. – Харків: ПромАрт, 2018. – 320 с.

3. Основи надійності і довговічності транспортних машин: навчально-методичний посібник / Укл. Л.М. Бивалькевич, В.С. Люлька.– Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. – 120 с.

4. Полянський С.К., Білякович М.О. Технічна експлуатація будівельно-дорожніх машин і спеціальних автомобілів. Навчальний посібник. Частина 1. Теоретичні та організаційні основи. – К.: – 2006. – 379 с.

5. Полянський С.К., Білякович М.О. Технічна експлуатація будівельно-дорожніх машин і спеціальних автомобілів. Навчальний посібник. Частина 2. Заправлення та мащення. Управління технічним станом машин. – К.: «Слово» – 2011. – 448 с.

6. Полянський С.К., Білякович М.О., Лесько В.І. Технічна експлуатація будівельно-дорожніх машин і спеціальних автомобілів. Навчальний посібник. Частина 3. «Діагностування, керування роботою та підвищення ефективності роботи машин» – К.: «Слово», 2013. – 624с.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Виконання завдань на лабораторних заняттях	50
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	

Політики навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і лабораторних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до лабораторних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу.

Присутність здобувачів вищої освіти на лабораторних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1496>

Силабус затверджено на засіданні кафедри «Галузевого машинобудування та мехатроніки»
25 серпня 2023 р. Протокол № 1